

законодавчого спаму. Українське право: офіційний веб-сайт. URL: <https://ukrainepravo.com/scientific-thought/naukova-dumka/problemu-vidpovidalnosti-za-nezakonne-zbagachennya-konkurenciya-pryvatnykh-i-publichnykh-interesiv/> (дата звернення: 20.11.2021).

4. Михайло Кочеров. Незаконне збагачення: історія питання. Юридична газета: офіційний веб-сайт. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/nezakonne-zbagachennya-istoriya-pitannya.html> (дата звернення: 20.11.2021).

5. Драган О. Щодо кримінальної відповідальності за незаконне збагачення. Підприємництво, господарство і право. 4/2021. С. 222-226.

6. Рубашенко М.А. Незаконне збагачення: міфічна природа та загрози криміналізації. Вісник Асоціації кримінального права України. 2019. № 1 (12). С. 1–31.

7. Статистичний аналіз судових рішень у кримінальних справах, що стосуються корупції. Статистика, судочинство. URL: <https://socialdata.org.ua/corruption-court-stats/> (дата звернення: 20.11.2021).

Шевейко Ю.А.

здобувач вищої освіти 4 курсу ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Некlesa О.В.

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

Організована злочинність інтегрована у високоприбуткові сектори економіки є одним із чинників, що реально загрожують економічній безпеці України. Соціально-економічні перетворення в Україні дещо змінили вигляд кримінальних правопорушень, які вчиняють організовані злочинні групи, що зосереджені на легалізації будь-яких ресурсів на капітал. Організовані злочинні групи дедалі частіше використовують легальні інституції, особливо привабливими серед яких є фінансові установи, щодо різноманітних незаконних операцій.

Незважаючи на значні зусилля правоохоронних органів, організована злочинність якісно змінюється у напрямку розвитку нових кримінальних технологій та проникає у багато секторів економіки, такі як бізнес-послуги (право, страхування, фінанси); медицина, освіта, дослідження та розробки, необхідні для виробництва продуктів із природних ресурсів; інформаційні технології тощо і контролює їх діяльність, створює систему корупційних зв'язків задля забезпечення максимального кримінального результату [1, с.65].

Фінансово-кредитна система, споживчий ринок, житлове будівництво та паливно-енергетичний комплекс особливо схильні до впливу організованих злочинних груп. Це підтверджує робота Національної поліції, податкових органів, Національного антикорупційного бюро та Державного бюро розслідувань, які розслідують фінансові злочини, вчинені організованими злочинними групами. Вартим уваги є те, що у 2020 році рівень злочинності, скоєної організованими групами та злочинними організаціями, є найвищим у фінансовому секторі.

Особливо слід наголосити, що в структурі організованої злочинності зайнята значна частина організованих злочинних угруповань за етнічною ознакою, злочинна діяльність яких носить міжрегіональний характер. Під їх контролем знаходяться багато об'єктів кредитно-фінансового сектору, сектору продажу житлової нерухомості та надання послуг.

Для організованих злочинних груп ринок лотереї та азартних ігор залишається привабливим джерелом отримання та відмивання доходів від злочинної діяльності. Діяльність на ринку лотерей в Україні регулюється законом України «Про державні лотереї в Україні» від 6 вересня 2012 року № 5204-VI [2].

Збагачення за рахунок використання лотерей для організованих злочинних груп насамперед пов'язане з відсутністю належного адміністрування прибуткового податку з боку організаторів лотереї та оподатковуваних вигравшів у разі лотерей, а також відсутність чітко визначеної відповідальності за неувагу до розрахунків та процесів, які пов'язані з прийомом ставок та платежів. Державне регулювання азартних ігор нині здійснюється відповідно до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» від 14 липня 2020 року № 768-IX [3]. Незважаючи на те, що останнім часом внесено певні зміни до цього Закону, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, в тому числі в частині посилення адміністративної та кримінальної відповідальності, деякі проблеми залишаються невирішеними.

Зокрема, дедалі популярнішими стають віртуальні казино, веб-сайти або програми, що дозволяють грати онлайн. Через значний рівень конкуренції та завдяки можливості швидкого отримання високого прибутку цей ринок постійно розвивається. Пам'ятаючи про це, організовані злочинні групи скористалися даною перспективою та вже почали отримувати незаконний прибуток та відмивати доходи від кримінальних правопорушень у межах своїх власних схем [4, с.49].

Злочинні угруповання цілеспрямовано купують електронні клуби чи навіть створюють свої. Такі «ігрові бібліотеки» зазвичай реєструються в «податкових притулках» (офшорах), з якими немає обміну інформацією з національними правоохоронними органами, отже незаконні транзакції з електронними азартними іграми не переслідуються за законом.

Враховуючи прагнення організованих злочинних груп до приховування походження доходів від кримінальних правопорушень та безпосередньо членів

злочинних груп, які незаконно отримують доходи, а також швидкий та легкий доступ до отриманих коштів, організовані злочинні групи прагнуть зберегти свої активи у найбільш ліквідній формі - у формі готівки, що дозволяє легко впроваджувати системи відмивання грошей. Відповідно, виявлення та боротьба з відмиванням грошей стає надзвичайно складним завданням для правоохоронних органів.

Насамкінець можна сказати, що посилення боротьби з організованою злочинністю у фінансовому секторі в рамках подальшої криміналізації економічних організованих відносин, на нашу думку, вимагає впровадження наступних дій:

- ретельний моніторинг регулярних взаємин осіб чи структур, причетних до діяльності організованих злочинних груп, із бюджетами різних секторів економіки;

- удосконалення механізму застосування адресних фінансових санкцій відповідно до вимог 6 та 7 Рекомендацій FATF [5], включаючи запровадження процедур заморожування активів учасників ОЗГ та вдосконалення положень про міжнародне співробітництво у цій сфері;

- концентрація на моніторингу лотерейного та грального бізнесу в Інтернеті з метою своєчасного виявлення та запобігання кримінальним правопорушенням (фіскалізація прийому лотерейних ставок та виплати лотерейних виграшів);

- розширення спектру кримінологічних досліджень структурних елементів організованої злочинності, закономірностей їх діяльності, з метою розробки методичних вказівок для ефективної боротьби з організованою злочинністю у фінансовому секторі.

Пропонований комплекс заходів не охоплює всі важливі аспекти побудови ефективної системи протидії організованій злочинності у фінансовому секторі, але їх розробка та реалізація є одним із найперспективніших напрямів досліджень, законотворчості та протидії діяльності організованих злочинних груп.

Список використаних джерел:

1 Кримінологія: підручник/ А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.

2 Про державні лотереї в Україні: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5204-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 31, ст. 369. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5204-17> (дата звернення 15.11.2021 р.)

3 Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України від 14 липня 2020 року № 768-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text> (дата звернення 15.11.2021 р.)

4 Кримінологія: колективний навчальний посібник-практикум / за заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.

5 Сорочко Рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835_001#Text (дата звернення 15.11.2021 р.)

Щербина К.А.

здобувач вищої освіти 3 курсу ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник

Галенко Ю.П.

викладач кафедри українознавства та іноземних мов

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

THE PRINCIPLE OF INTEGRITY AS A PREVENTION AND ANTI-CORRUPTION TOOL

In Ukraine, there is a fundamentally new anti-corruption system, which is mainly preventive in nature and focuses on creating effective mechanisms in society to prevent corruption. However, much remains to be done to reduce corruption rates in Ukraine. For many years, the Ukrainian government has failed to implement effective reforms to combat corruption in the country. The lack of significant anti-corruption efforts is reflected in Ukraine's persistently low scores in key international corruption rankings, including the Transparency International Corruption Perceptions Index. Determining the level of corruption in the state and the level of public trust in state bodies as indicators of Ukrainian integrity has become one of the important tasks. Under such conditions, the importance of the requirements for good behavior of persons authorized to perform the functions of state or local government must be mastered as norms of everyday behavior [1]. Therefore, the creation of a system of honest and professional public service in accordance with international standards and the best international experience is identified as one of the main areas of implementation of the Anti-Corruption Strategy for 2014-2017.

Virtue in Ukraine is a very interesting, but little-studied phenomenon. Thus, the Great Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language defines virtue as high moral purity and honesty. "Virtuous" means a person, who lives honestly and follows all the rules of morality, which is a manifestation of honesty and morality [2, p. 308]. From the Dictionary of Synonyms of Karavansky, it can be seen that the synonyms to the word "virtue" are honesty, morality and decency [3, p. 94]. Other sources define integrity as ensuring a high level of incorruptibility, honesty and fairness in the implementation of legal and related legal processes [4, p. 252].